

Orbán Endre - Klemencsics Andrea:
Strasbourg Figyelő 3.

A Strasbourgi Bíróság az ítélezési szünet után, szeptember 24-én négy, míg október 10-én három magyar vonatkozású döntést tett közzé. Mindegyik ítélet elmarasztalja Magyarországot az [Emberi Jogok Európai Egyezménye](#) 6. cikk 1 bekezdése, azaz a tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértése okán.

A szeptember 24-i és az október 8-i határozatok a viszonylag rossz magyar statisztikát erősítik, ugyanis az Emberi Jogok Európai Egyezményében részes tagállamok között **Magyarország az egyik, amely ellen a legtöbb beadvány érkezik a 6. cikk 1. bekezdésének megsértése miatt.**

Mint korábban már [megírtuk](#), a 6. cikknek több összetevője van, mint például a bíróság törvényesen létrehozott volta, függetlensége, pártatlansága, a tárgyalás nyilvánossága, maga a bírósági úthoz való hozzáférés joga, vagy, mint jelen esetben, az eljárások ésszerű időtartama.

A hét beadványból három büntetőjogi tárgyú, amelyek közül az [első esetben](#) tizenkilenc rendbeli csalás és közokirat hamisítás miatt ítélték el a vádlottat. A [második esetben](#) kerítés volt az elkövetési magatartás, a [harmadik](#) esetben pedig csalás. A másik négy ügy közül három polgári jogi vonatkozású, egy pedig [munkaügyi jogvita](#) (jogtalan elbocsátás). A három polgári jogi eset közül az [első határozat](#) ingatlan adásvételi szerződéssel, a [második](#) egy házassági bontóperrel, míg a harmadik egy jogi személy polgári jogi jogvitájával kapcsolatos. A panaszosok mind a hét esetben az eljárás többéves elhúzódását sérelmezték és az „ésszerű idő” követelményének megsértésére **hivatkoztak**, melynek a Strasbourgi Bíróság kivétel nélkül helyt adott.

Az ilyen nagy számban történő elmarasztalás nem egyedi eset ugyanis az Egyezménynek vannak olyan cikkei, amely megsértésére az egyes tagállamok különösen nagy hajlandóságot mutatnak. Magyarország esetében ez a 6. cikket jelenti, ugyanis tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértése kapcsán érkezik a legtöbb kérelem az országból, bár az utóbbi években – kis mértékben ugyan, de folyamatosan – csökkent a 6. cikk megsértésére hivatkozó beadványok száma. Megjegyzendő azonban, hogy annak ellenére, hogy magyar szemszögből a 6. cikk egy tipikus "magyar ügynek" számít, az [1959-2012](#) közötti statisztika szerint Magyarország így is kedvező helyett foglal el számos tagállamhoz képest.

Egy kis piaci kitérő

2013 márciusában tette közzé az Európai Bizottság [az első igazságügyi eredménytáblát](#). Uniós környezetben mindez az [európai szemeszter](#) programjához kapcsolódik, azaz gazdasági indokoltaságú. Ahogy a [Bizottság közleménye](#) fogalmaz, "az igazságszolgáltatási rendszer hatékony működése létfontosságú a növekedés

szempontjából: a tudat révén, hogy a tagállam teljes mértékben betartja a jogállamiság elveit, nagyobb lesz az adott ország gazdaságába beruházni készülőк bizalma is."

Minthogy a bírósági eljárások a gazdasági környezet aktorai számára tranzakciós költségként merülnek fel, nem véletlen hogy az első jelentés első indikátora éppen az eljárások hossza. Egyes tagállamok nem hatékony igazságszolgáltatási rendszerei ugyanis nemcsak az érintett tagállamnak jelenthetnek problémát, hanem **befolyásolhatják az egész uniós belső piac működését, valamint a kölcsönös elismerésre és együttműködésre alapozott uniós eszközök végrehajtását.**

Az első eredménytáblából kiderül, **jelentős eltérések vannak a tagállamok között** a peres eljárások hossza tekintetében: a tagállamok egyharmadában az eljárások legalább kétszer annyi ideig tartanak, mint a tagállamok többségében. A legproblematisabb esetek ott mutatkoznak, ahol a másik két, az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságát mérő indikátor is kedvezőtlen: alacsony a lezárt ügyek aránya és ez párhuzamosan a függő ügyek számának növekedéséhez vezet.